

ZADÁNÍ ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY SPRÁVNÍHO OBVODU ORP ODRY

Správní obvod obce s rozšířenou působností

ODRY

Pořizovatel:

Městský úřad Odry, Odbor stavební úřad
Masarykovo náměstí 16/25
742 35 Odry

Zpracováno v souladu s ust. § 6, § 25, § 30 a § 158 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Návrh zadání územní studie krajiny SO ORP Odry je zpracován v souladu s Metodickým pokynem Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva životního prostředí – „Zadání územní studie krajiny“

Zpracoval: Ing. Marcela Maršálková, Ing. Jana Šuláková
listopad 2019

1. CÍL A ÚČEL POŘÍZENÍ ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY

Cílem pořízení Územní studie krajiny správního obvodu obce s rozšířenou působností Odry (dále jen „ÚSK“) je vytvořit odborný komplexní dokument umožňující koncepční víceoborový přístup k řešení krajiny zejména v nezastavěném území s využitím koordinační úlohy územního plánování. Účelem je vytvořit základní podklad pro plánovací a rozhodovací činnost v krajině bez ohledu na to, který orgán je k rozhodování příslušný. Základem řešení z hlediska územního plánování je vytvoření podkladu pro stanovení koncepce uspořádání krajiny v územních plánech, případně pro následné řešení regulačních plánů. Výstupy ÚSK budou sloužit mimo jiné i k doplnění jevů v Územně analytických podkladech (dále jen „ÚAP“), případně jako podklad pro aktualizaci Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje, zejména pro upřesnění vymezení typů krajiny a jejich cílových charakteristik. Významná bude koordinační úloha ÚSK z hlediska důležitých záměrů a systémů v krajině.

ÚSK bude zpracována v souladu s požadavky Evropské úmluvy o krajině (smluvní dokument mezi členskými státy Rady Evropy), bude reagovat na dokument Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu (tzv. „Adaptační strategie EU“) a na její národní ekvivalent – Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (tzv. „Adaptační strategie ČR“), na Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 a zohlední protipovodňovou ochranu a zelenou infrastrukturu.

2. ROZSAH ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Řešeným územím je celý správní obvod obce s rozšířenou působností Odry (dále jen „ORP“), jenž se skládá z těchto obcí: Fulnek, Heřmanice u Oder, Heřmánky, Jakubčovice nad Odrou, Luboměř, Mankovice, Odry, Spálov, Vražné, Vrchy.

Rozloha takto vymezeného území je 223,99 km².

3. POŽADAVKY NA ŘEŠENÍ ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY

3.1. Doplnující průzkumy a rozbor

3.1.1. Doplnující průzkumy

V maximální míře budou využita data z ÚAP a další dostupné podklady.

Z existujících podkladů budou využity především tyto:

- data z ÚAP ORP Odry a ÚAP Moravskoslezského kraje,
- územní plány obcí ORP Odry
- Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje po aktualizaci (dále jen „ZUR MSK“) a územní plány navazujících obcí ORP Odry vč. Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje
- v rozsahu smysluplném vzhledem k měřítku a podrobnosti zpracování ÚSK se zohlední i aktuální Politika územního rozvoje ČR (dále jen „PUR ČR“)
- evidované územní studie a jiné územně plánovací podklady, vedené v evidenci územně plánovací činnosti, zejména
 - Územní studie Cílové charakteristiky krajiny MSK (2013)
 - Územní studie Územní systém ekologické stability Moravskoslezského kraje – plán regionálních ÚSES MSK (2019)
- vydaná územní rozhodnutí (zejména protipovodňová, protierozní opatření, dopravní a technická infrastruktura),
- plán společných zařízení schválených Komplexních pozemkových úprav (k.ú. Hynčice u Vražného, Vražné u Oder, Mankovice, Fulnek, Stachovice, popř. Děrné, Jerlochovice, Jestřábí u Fulneku a Vrchy),

- související aktuální oborové generely a studie, programy, koncepce a strategie, zejména.:
 - Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách České republiky
 - Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020
 - Studie obnova ekologické stability krajiny v k.ú. Dobešov, Tošovice, Pohoř, Veselí u Oder, říjen 2008
 - Studie odtokových poměrů a preventivních protipovodňových opatření Horní Odra km 76,4 - 97,5 (km 72,3-93,8 dle TPE), Luha km 0,0 - 4,8
 - Plán péče o chráněnou krajinnou oblast Poodří
 - Plán oblasti povodí Odry
 - Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Odry
 - Oblastní plány rozvoje lesů pro přírodní lesní oblast 29 – Nízký Jeseník a 39 – Podbeskydská pahorkatina
- oborové mapy a další výše neuvedené zdroje dat v rozsahu potřebném pro zpracování ÚSK, např. geologická mapa, hydrologická mapa, hydrogeologická mapa, Atlas chemismu povrchových vod ČR, klimatologické mapy, geomorfologické členění reliéfu ČR, biogeografické členění reliéfu ČR, regionální a nadregionální ÚSES ČR, mapování biotopů, katalog biotopů, mapa potenciální přirozené vegetace ČR, pedologická data, mapy erozního ohrožení půdy (VÚMOP SOWAC-GIS), Atlas krajiny ČR, LPIS, oblastní plány rozvoje lesů, lesní hospodářské plány, plány oblasti povodí, plány pro zvládání povodňových rizik, statistická data (zejména demografie, struktura zaměstnanosti, hospodářství, dojíždka), historické mapy, historické letecké snímky, další podklady (památková péče, etnografie, aj.),
- digitalizované zákresy registrovaných VKP do základní mapy a seznamy registrovaných VKP

Existující dostupné podklady budou zpracovatelem vyhodnoceny. Pokud budou po vyhodnocení pro potřeby vyhotovení rozborů území a následného návrhu územní studie krajiny shledány jako nedostatečné, budou potřebné chybějící informace zjištěny v rámci doplňujících průzkumů. Zpracovatel vyhodnotí všechny dostupné podklady a s pořizovatelem bude prokonzultován rozsah doplnění potřebných informací.

Doplňující průzkumy budou pořízeny v rozsahu nutném pro následné zpracování rozborů a návrhu. Doplňující průzkumy se zaměří na terénní průzkumy celého území s důrazem na problematiku snížené ekologické stability krajiny, retence vody v krajině, zvýšené vodní i větrné eroze, zhoršené prostupnosti a nevhodného způsobu využití krajiny, zachování historických krajinných prvků a struktur a na problematiku pohledových sídelních horizontů. Nezbytnou součástí doplňujících průzkumů budou terénní průzkumy, které projektant (členové projekčního týmu) provedou v přiměřené hustotě plochy celého řešeného území. Pořizovatel upozorňuje na nutnost provedení terénních průzkumů mj. pro zjištění a vyhodnocení současného stavu registrovaných VKP v terénu s údaji vedenými v evidenci registrovaných VKP (na ORP Odry se eviduje cca 850 registrovaných VKP).

3.1.2. Rozbory (analýza)

Rozbory (analýza) budou požadovány v rozsahu nezbytném k vyhodnocení dat získaných ze shromážděných podkladů a z doplňujících průzkumů pro účely následného návrhu. Obsahově se zaměří především na následující témata:

Rozbor struktur, vazeb a hodnot v území:

- popis a vymezení základních struktur krajiny (primární, sekundární a terciární struktura),

- analýza vazeb sídel a krajiny (např. kvalita přístupu ze sídla do volné krajiny, schopnost krajiny zabezpečovat krátkodobou rekreaci, poměr mezi rozvojovými potřebami sídla a možnostmi jejich naplnění v krajině, vazba přírodních složek),
- hodnoty území (přírodní hodnoty, historické a kulturní hodnoty, estetické hodnoty), zpravidla vč. jevů, jež budou v souhrnném vyhodnocení doporučeny k doplnění do ÚAP (např. významné krajinné prvky, oblast a místa krajinného rázu, významné krajinné dominanty, krajinné horizonty, kompoziční osy v krajině, kulturně-historické hodnoty krajiny).

Rozbor a rámcové vymezení krajinných potenciálů v území a vyhodnocení míry jejich využitelnosti:

- krajinné potenciály dle způsobu využití, tj. potenciál biotický (přírodní, ekostabilizační), kulturní, produkční (zemědělský, lesní), vodohospodářský, surovinový, sídelní, rekreační, smíšený, a dle míry jejich využití (extenzivní – intenzivní).

Rozbor využívání volné krajiny člověkem a vyhodnocení jeho požadavků a potřeb, např.:

- zemědělství, lesnictví,
- vodní hospodářství,
- těžba nerostů,
- dopravní a technická infrastruktura,
- rekreace a turistický ruch.

Rozbor požadavků na změny v území:

- požadavky vyplývající z PUR ČR a ze ZUR MSK,
- požadavky z územních plánů,
- požadavky z územních studií, požadavky vyplývající z předpokládané budoucí realizace. záměrů s platným územním rozhodnutím a ze záměrů v realizaci,
- požadavky z územně analytických podkladů,
- požadavky z komplexních pozemkových úprav,
- požadavky ze souvisejících oborových generelů a studií, programů, koncepcí a strategií.

Rozbor ohrožení, rizik a problémů v území (stávajících, předpokládaných), např.:

- narušení vodního režimu, ohrožení povodněmi,
- eroze, sesuvy,
- znečištění a kontaminace složek prostředí,
- snižování a ztráta biodiverzity, snižování prostupnosti krajiny a fragmentace krajiny, střety dálkových migračních koridorů, střety a nenávaznosti ÚSES,
- opuštěné nebo nevyužívané areály a plochy ve volné krajině a v kontaktu s ní,
- zátěže ze stávajícího urbanizovaného území, ploch rekreace a z provozu dopravní a technické infrastruktury a předpokládané zátěže z území navržených k urbanizaci, navržených ploch rekreace a z navržené dopravní a technické infrastruktury,
- zátěže ze stávající těžby a předpokládané zátěže z navržené těžby nerostných surovin,
- stávající narušení a potenciální ohrožení přírodních, historických, kulturních a estetických hodnot území.

Souhrnné vyhodnocení

- souhrnná analýza zjištěných skutečností (syntéza jednotlivých analýz).

3.2. Návrh územní studie krajiny

Řešení návrhu ÚSK naváže na výsledky analytické části – tzn. doplňujících průzkumů a rozborů, zejména s cílem optimálního využití zjištěných krajinných potenciálů a řešení střetů, snižování rizik a předcházení ohrožení z hlediska vývoje životního prostředí i z hlediska uspokojení potřeb člověka v krajině.

Návrh ÚSK bude obsahovat:

- Stanovení cílové vize krajiny
 - Stanovení cílové vize krajiny a priorit vývoje území, ve vazbě na ZÚR MSK a s ohledem na stav území včetně krajin a jejich cílových kvalit, hodnot, rizik a limitů v území a požadavky obyvatel, při nastavení vhodné formy spolupráce s veřejností
- Členění území krajin na krajinné okrsky a rámcové podmínky využití okrsků a doporučení pro opatření ke zlepšení stavu krajiny. Vedle potřeb krajiny z hlediska životního prostředí budou zohledňovat rovněž potřeby člověka jakožto uživatele krajiny.

ÚSK bude dále s ohledem na charakter území řešit zejména tato témata:

- Ochrana a rozvoj hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů, obvykle zejména:
 - Zpřesnění vymezení vlastních krajin a cílové kvality krajiny
 - Návrh opatření na ochranu a rozvoj zjištěných hodnot (přírodní hodnoty, historické a kulturní hodnoty, estetické hodnoty, kombinované hodnoty) a krajinných potenciálů (včetně případných požadavků na ochranu kulturních hodnot území, např. krajinných horizontů, panoramat, kompozičních os v krajině, apod.)
 - Ochrana krajiny – stanovení podmínek pro vymezení zastavitelných ploch ve volné krajině bez návaznosti na zastavěné území (možnost rozvoje rekreace).
 - Provéřit stav a nutnost trvání ochrany registrovaných VKP.
- Řešení požadavků a potřeb člověka v krajině, např.:
 - Návrh opatření pro optimalizaci hospodaření v krajině
 - Návrh opatření pro zlepšení sídelních propojení a prostupnosti krajiny pro člověka (doprava, krajinná zeleň)
 - Návrh opatření pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu
 - Návrh řešení krajinných souvislostí s požadavky na urbanizaci území z územně plánovací dokumentace a z dalších podkladů
 - Návrh řešení krajinných souvislostí s požadavky na další rozvoj obcí (možný rozvoj záhumních oblastí)
 - Vazba sídel a krajiny a případný návrh na řešení v rámci sídelní zeleně
- Řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině, např.:
 - Doporučení opatření ke zlepšení vodního režimu krajiny, ke zvýšení retence v území a ke zlepšení protipovodňové ochrany území

- Rámcové vymezení niv vodotečí
- Doporučení pro řešení protierozní ochrany
- Doporučení pro řešení problémů v oblasti znečištění a kontaminace
- Rámcový návrh úprav ÚSES
- Návrh zpřesnění migračně významných území, dálkových migračních koridorů, návrh řešení střetů v místech omezení dálkových migračních koridorů.
- Doporučení dalších opatření k ochraně a zvýšení biodiverzity a k předcházení fragmentace krajiny
- Vymezení ploch vyžadujících revitalizaci, renaturalizaci, příp. rekultivaci krajiny
- Návrh opatření pro transformaci zjištěných významných opuštěných areálů a ploch ve volné krajině a v kontaktu s ní
- Návrh snižování nepřiměřených zátěží v území
- Doporučení opatření v souvislosti s adaptací na změny klimatu (změny velikosti půdních bloků, zadržování vody v krajině, zvyšování koeficientu ekologické stability, změny využití území apod.)

Výstupy z jednotlivých témat budou využity pro formulaci rámcových podmínek využití jednotlivých krajinných okrsků a rámcových doporučení pro opatření

- Jako podklad pro podrobnější zpracování řešení krajiny v územních plánech a územně analytických podkladech. Zahrnou požadavky na řešení plošného i prostorového uspořádání území (včetně základních podmínek ochrany krajinného rázu) a na stanovení podmínek pro využití jednotlivých ploch v územních plánech.
- Jako podklad pro činnost orgánu ochrany přírody, a to zejména v návaznosti na prověření existence a nutnosti zachování ochrany registrovaných VKP.
- Rámcová doporučení pro opatření jako podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů (např. správci, hospodáři), kteří mohou uložit a realizovat opatření ke zlepšení stavu krajiny.
- Přehled jevů doporučených k doplnění do územně analytických podkladů
- Souhrnné doporučení pro řešení územních problémů, které nelze vyřešit v rozsahu a podrobnosti územní studie

4. POŽADAVKY NA FORMU OBSAHU A USPOŘÁDÁNÍ TEXTOVÉ A GRAFICKÉ ČÁSTI ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY

4.1. Doplnující průzkumy a rozbor

Textová část

Obsahem textové části průzkumů bude popis zjištěného současného stavu území, vycházející z použitých podkladů (včetně oborových dokumentů a datových zdrojů) a terénních průzkumů, popř. dalších provedených průzkumů. Přílohou bude rovněž komentovaná fotodokumentace z terénních průzkumů.

Budou-li vedle terénních průzkumů provedeny ještě další (zpravidla oborově zaměřené) doplňující průzkumy, může být přílohou kompletní výstup nebo nejdůležitější části těchto průzkumů.

Obsah textové části rozborů bude strukturován dle tematické náplně rozborů.

Vždy budou přehledně uvedeny výchozí podklady a zdroje.

Textová část bude členěna následujícím způsobem:

A) Popis stavu území (průzkumy)

B) Rozbor struktur, vazeb a hodnot v území

C) Rozbor a rámcové vymezení krajinných potenciálů v území a vyhodnocení míry jejich využitelnosti

D) Rozbor využívání volné krajiny člověkem a vyhodnocení jeho požadavků a potřeb

E) Rozbor požadavků na změny v území

F) Rozbor ohrožení, rizik a problémů v území

G) Souhrnné vyhodnocení

Souhrnné vyhodnocení bude vždy obsahovat:

- Zjištěné hlavní hodnoty a potenciály krajiny
- Zjištěná hlavní ohrožení, rizika a problémy v území
- Vyhodnocení a zpřesnění specifických krajín ze ZÚR MSK
- Určení problémů k řešení v návrhu ÚSK včetně nově uplatňovaných námětů na provedení změn v území
- Přehled jevů doporučených k doplnění do územně analytických podkladů.

Grafická část

Grafická část bude obsahovat:

- Výkres současného stavu území
- Výkres rámcového vymezení hodnot a krajinných potenciálů, jehož obsahem bude rovněž grafické vymezení zpřesněných specifických krajín ze ZÚR
- Výkres limitů včetně graficky zobrazitelných limitů environmentálních, ekonomických a sociálních
- Problémový výkres

- Přehledný výkres rozborů území (měřítko 1 : 25 000) - v rámci výkresu širších vztahů budou zakresleny jevy přesahující řešené území, například z hlediska vodního režimu, propojení okolních sídel sítí cyklostezek či stezek pro pěší, zakreslení významných pohledových os a horizontů, návaznosti ÚSES a dalších jevů, tak aby byla patrná návaznost na širší územní celky, které nebudou primárně řešeny v rámci ÚSK.

Není-li výše stanoveno jinak, budou uvedené výkresy zpracovány v měřítku 1 : 10 000, v odůvodněných případech 1 : 25 000.

Dle potřeby lze grafickou část doplnit dalšími výkresy a schématy.

Doplňující průzkumy a rozborů pro konzultace (textová i grafická část) budou předány v tištěné podobě v 1 vyhotovení a v digitální podobě ve formátu *.pdf i *.shp v 1 vyhotovení.

Podrobné požadavky na formu předání budou obsahem smlouvy o dílo.

4.2. Návrh územní studie krajiny

Textová část

Textová část bude členěna následujícím způsobem:

- A. Stanovení cílové vize krajiny**
- B. Návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů**
- C. Návrh řešení potřeb člověka v krajině**
- D. Návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině**
- E. Členění území na krajinné okrsky, pro něž se stanoví:**
 - a. Rámcové podmínky využití jako podklad pro podrobnější zpracování řešení krajiny v územních plánech a územně analytických podkladech.
 - b. Rámcová doporučení jako podklad pro činnost orgánu ochrany přírody
 - c. Rámcová opatření
- F. Závěr**

Závěr bude obsahovat:

- Souhrnné doporučení pro zohlednění návrhu v územně plánovací dokumentaci, včetně návrhů změn stávající územně plánovací dokumentace
- Souhrnné doporučení pro zohlednění návrhu v rámci činnosti orgánu ochrany přírody v návaznosti zejména na registrované VKP
- Souhrnné doporučení pro zohlednění návrhu při činnosti orgánů veřejné správy a dalších subjektů
- Přehled jevů doporučených k doplnění do územně analytických podkladů
- Souhrnné doporučení pro řešení územních problémů, které nelze vyřešit v rozsahu a podrobnosti ÚSK

Všechny části závěru budou doplněny odůvodněním.

Grafická část

Grafická část bude obsahovat:

- Hlavní výkres, který bude zejména obsahovat:
 - Zpřesněné vymezení krajin
 - Členění území na krajinné okrsky

- Graficky zobrazitelné součásti návrhu ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
- Graficky zobrazitelné součásti návrhu řešení potřeb člověka v krajině
- Graficky zobrazitelné součásti návrhu řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
- Graficky zobrazitelné součásti rámcových podmínek využití
- Graficky zobrazitelné součásti rámcových doporučení pro opatření
- Výkres vymezení navržených změn ve využívání ploch
- Výkres vymezení navržených změn registrovaných VKP a jejich případné doplnění
- Výkres jevů navržených na doplnění ÚAP
- Přehledný výkres celkového řešení (měřítko 1 : 25 000)

Není-li výše stanoveno jinak, budou uvedené výkresy zpracovány v měřítku 1 : 10 000, v odůvodněných případech 1 : 25 000.

Dle potřeby lze grafickou část doplnit dalšími výkresy a schématy.

Pořizovatel nevylučuje úpravu osnovy textové a grafické části územní studie (zejména její rozšíření a detailnější členění) vyplývající ze zpracování návrhu územní studie po dohodě se zpracovatelem.

Návrh ÚSK pro konzultace (textová a grafická část) v bude předána v tištěné podobě v 1 vyhotovení a v digitální podobě ve formátu *.pdf i *.shp ve 1 vyhotovení.

Podrobné požadavky na formu předání budou obsahem smlouvy o dílo.

Konečné znění ÚSK upravené po konzultacích bude předán v 14 kompletních tiskových vyhotoveních. V plném rozsahu bude předána také v digitální formě a to ve strojově čitelném formátu ve vektorovém formátu.

Data budou předána ve formátu ESRI shapefile s vyplněnou atributovou databází a topologicky čistá.

Struktura dat musí respektovat aktuální datový model územně analytických podkladů, který bude rozšířen o požadované údaje, které jsou nad rámec datového modelu územně analytických podkladů.

5. DALŠÍ POŽADAVKY

5.1. Požadavek na upřesnění řešení:

Pořizovatel si vyhrazuje právo upřesnit do 30 dnů po předání doplňujících průzkumů a rozborů zpracovatelem požadavky na řešení územní studie.

5.2. Etapy zpracování díla:

1. etapa	Doplňující průzkumy a rozbory, zpracování analytické části ÚSK
2. etapa	Zpracování návrhu ÚSK pro konzultace a konzultace - zajistí pořizovatel ve spolupráci se zhotovitelem
3. etapa	Konečné znění návrhu ÚSK – úprava po konzultacích

5.3. Požadavek na kontrolní dny a konzultace:

- Dle potřeby proběhnou konzultace s relevantními orgány veřejné správy, tj. zejména se samosprávnými orgány dotčených obcí, s nadřízeným orgánem územního

plánování, s orgány ochrany přírody, s vodoprávními úřady, s orgány památkové péče, případně s dalšími orgány.

- Během zpracování proběhnou dle potřeby konzultace se zástupci zájmových organizací a místních spolků, případně s dalšími subjekty působícími na území ORP Odry.
- Konzultace budou probíhat minimálně 2x k rozpracovaným průzkumům a rozborům a minimálně 2x k rozpracovanému návrhu.
- Odevzdání každé etapy bude předcházet kontrolní den
- Mimo tento den, proběhnou v průběhu zpracování další kontrolní dny – minimálně 1x za dva měsíce, případně častěji dle potřeby.
- Zhotovitel se zúčastní konzultací s veřejností (volenými zástupci samosprávy obcí), které pořizovatel svolá.

5.4. Požadavek na soulad s podmínkami IROP:

Územní studie krajiny musí být zpracována pro celé území správního obvodu ORP Odry. Územní studie krajiny přitom musí řešit krajinu podrobně ve všech souvislostech, a to i ve vazbě na zelenou infrastrukturu, protipovodňovou ochranu, Adaptační strategii EU a Evropskou úmluvu o krajině.

5.5. Ostatní požadavky

ÚSK bude řešena v návaznosti na sousední ORP a kraje.